

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Michał Jędrzejczyk

KGP.410.1.7.2025

Pan
Mariusz Haładaj
Prezes
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej
Polskiej
ul. Hoża 76/78
00-682 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**P/25/001 Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 74-Prokuratoria
Generalna Rzeczypospolitej Polskiej**

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
nik@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej ¹ , ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Haładyj, Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, od dnia 6 lutego 2019 r.
Okres objęty kontrolą	Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021-2023 okres kontroli obejmuje również te lata.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.
Kontrolerzy	Lidia Różycka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KGP/15/2025 z 24 stycznia 2025 r. Robert Sasin, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KGP/9/2025 z 9 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: PGRP lub Prokuratura.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: *ustawa o NIK*.

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2024 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 74 - Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej³.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zakres kontroli Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 74 ,
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad planowanych wydatków,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 74 - Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa w ramach części 74-Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

³ Dalej: część 74.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 74-Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie
oceny ogólnej Poniesione wydatki dokonywane były prawidłowo i służyły realizacji przez PGRP jej zadań określonych w ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o *Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej*⁵. Uzyskane dochody były niższe niż prognozowane. W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych w żadnym z obszarów wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje roczne sprawozdania PGRP za 2024 r. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania prezentują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań. Zostały one sporządzone terminowo i stosownie do przepisów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁶.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego Dochody budżetowe zrealizowane w 2024 r. w części 74 wyniosły 8841,7 tys. zł i były niższe o 20,3% od planowanych w *ustawie budżetowej*⁸ w kwocie 11 094,0 tys. zł. W nowelizacji ustawy budżetowej na 2024 r.⁹ dochody budżetowe dla części 74 nie były zmieniane. Zrealizowane w 2024 r. dochody stanowiły 57,9% dochodów uzyskanych w 2023 r. (15 261,5 tys. zł).

Najwyższe dochody uzyskane zostały w następujących paragrafach:

- §069 – *Wpływy z różnych opłat* – wyniosły 6955,4 tys. zł (w roku 2023 wynosiły 6862,2 tys. zł), co stanowiło wzrost o 1,4% w stosunku do 2023 r. Dochody

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1192. Dalej: *ustawa o PGRP*.

⁶ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1731).

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ *Ustawa budżetowa na rok 2024* z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 122, ze zm.).

⁹ *Ustawa z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2024* (Dz. U. poz. 1754).

pochodziły z tytułu rocznej opłaty abonamentowej¹⁰ za wykonywanie zastępstwa oraz wydawanie opinii prawnych, z tytułu opłaty za wykonywanie zastępstwa osoby zastępowanej, opłaty za sporządzanie opinii prawnej na zlecenie osoby zastępowanej, opłaty za przeprowadzenie mediacji przed Sądem Polubownym PGRP. Dochody osiągnięte w tym paragrafie stanowiły 78,7% całości dochodów PGRP w 2024 r.

O zrealizowaniu dochodów budżetowych w §069 – *Wpływów z różnych opłat* na poziomie o 594,6 tys. zł, tj. o 7,9% niższym niż planowano (7550,0 tys. zł) zadecydował fakt, jak wyjaśniła¹¹ Dyrektor Biura Budżetowo-Administracyjnego, iż: „trudno przewidzieć terminy zakończenia postępowań mediacyjnych i koncyliacyjnych. Są one zależne od wielu niedających się przewidzieć czynników zewnętrznych, od Sądu oraz od prowadzących te postępowania mediatorów i koncyliatorów (np. wydłużający się czas niezbędny na przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, oczekiwanie na opinię eksperta, przedłużające się rozmowy stron). Także uzyskanie dochodów z postępowań arbitrażowych jest trudne do oszacowania. Chociaż w tym przypadku opłata uiszczana jest z góry, to trudno przewidzieć, ile będzie realizowanych arbitraży i na jaką wartość przedmiotu sporu”.

- §063 – *Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego* wyniosły 1680,4 tys. zł i w stosunku do 2023 r. (7023,4 tys. zł) zmniejszyły się o 76,1%.

Główna księgowa wyjaśniła¹², że o zrealizowaniu dochodów budżetowych w §063 o 1819,6 tys. zł, tj. o 52,0% niższym niż planowano (3500,0 tys. zł) zadecydował fakt, iż realizacja dochodów z wyżej wymienionego tytułu jest trudna do oszacowania na etapie planowania, ponieważ wpływ należności z tytułu kosztów zastępstwa procesowego jest zależny od:

- ✓ uprawomocnienia wyroku w sprawie;
- ✓ spłaty należności przez dłużnika;
- ✓ realizacji windykacji przez komornika na rzecz PGRP.

Główna księgowa przedstawiła ponadto dokumentację z planowania do wglądu kontrolującemu, potwierdzającą, iż w momencie przystąpienia do planowania dochodów budżetowych na 2024 r. i kolejne lata przeprowadzana była analiza planu dochodów i ich wykonania na podstawie danych za okres od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2023 r. (tabela excel). Analiza polegała na porównaniu w poszczególnych latach planu i jego wykonania oraz uzyskania informacji o tendencji wykonania dochodów. Na tej podstawie dokonano planowania dochodów.

W przypadku dochodów z tytułu opłat za przeprowadzone mediacje w Sądzie Polubownym, planowania dokonano na podstawie odpowiedzi Naczelnika

¹⁰ §5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie osób prawnych zastępowanych przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej oraz opłat ponoszonych za usługi prawne świadczone przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a także opłat za przeprowadzenie postępowania przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1580) – roczna opłata abonamentowa określona w rozporządzeniu to kwota, jaką osoba zastępowana uiszcza na rzecz Skarbu Państwa (PGRP) za wykonywanie zastępstwa oraz za wydawanie opinii prawnych za rok kalendarzowy.

¹¹ Pismo z dnia 6 lutego 2025 r., znak: KR.0800.1.2025.aks.

¹² Pismo z dnia 24 marca 2025 r.

Samodzielnego Wydziału ds. Sądu Polubownego przy PGRP, który oszacował kwoty wpływów z ww. tytułu. Następnie, wstępne kwoty do projektu planu dochodów jednostki na kolejny rok, uzgodniono z Kierownictwem PGRP (zwyczajowo z Wiceprezesem).

Podsumowując, realizowane przez PGRP tytuły dochodów mają nieprzewidywalny charakter, trudny do oszacowania pod względem zaistnienia zdarzenia, wartości, jak i terminu uzyskania wpływu.

(akta kontroli str. 3-4, 10, 16, 20, 22, 34, 47-49, 935-940, 948-959, 1307-1316, 1333, 1647-1651)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. należności pozostałe do zapłaty wyniosły 6870,8 tys. zł i były wyższe o 520,4 tys. zł (o 8,2%) niż w 2023 r. (6350,4 tys. zł). Zaległości wyniosły 6748,8 tys. zł i były wyższe o 514,5 tys. zł (o 8,3%) niż w 2023 r. (6234,3 tys. zł). Wyższy poziom zaległości w 2024 r. spowodowany był wzrostem ilości przypisanych spraw. W stosunku do należności pozostałych do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane (tj. zaległości netto) prowadzone były czynności egzekucyjne.

Największa kwota zaległości netto w wysokości 5898,6 tys. zł wystąpiła w §063 – *Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego*. Należności w tym paragrafie przypisywane były na podstawie prawomocnych wyroków sądowych, w których na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej zasądzono koszty zastępstwa procesowego.

(akta kontroli str. 3-4, 16-17, 47-53, 948-949, 969-973, 1317, 1333, 1647-1651)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. Limit wydatków na 2024 r. w części 74-Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej w ustawie budżetowej oraz w planie finansowym

Zgodnie z *ustawą budżetową na rok 2024* po zmianach, limit wydatków na 2024 r. w części 74 ustalony został na 85 424 tys. zł, a plan finansowy po zmianach wynosił 88 550,7 tys. zł. Wydatki w tej części budżetu państwa zrealizowano w kwocie 84 015,1 tys. zł, co stanowiło 94,9% planu po zmianach. W porównaniu z rokiem 2023 wydatki były wyższe o 5940,8 tys. zł, tj. o 7,6% (wydatki w 2023 r. wyniosły 78 074,3 tys. zł).

W 2024 r. plan finansowy PGRP został zwiększony ze środków rezerwy ogólnej¹³ (68,2 tys. zł) i dwóch rezerw celowych (3058,5 tys. zł¹⁴), czyli łącznie o kwotę 3126,7 tys. zł (3,7%), na podstawie sześciu decyzji Ministra Finansów.

(akta kontroli str.10-19, 20-122, 1280-1281)

¹³ Rezerwa ogólna część 81 – na realizację umowy z zewnętrznym pełnomocnikiem procesowym w celu wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniach przed sądami lub trybunałami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych.

¹⁴ Rezerwa celowa część 83 poz. 6 w kwocie 1644,5 tys. zł oraz rezerwa celowa część 83 poz. 44 w kwocie 1414 tys. zł.

2.1.2. Blokady

Prezes PGRP, jako dysponent części budżetowej 74, w dniach: 11, 12, 19, 27 oraz 30¹⁵ grudnia 2024 r., na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 177 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*¹⁶ podjął sześć decyzji blokujących planowane na 2024 r. wydatki w łącznej kwocie oszczędności 3997,0 tys. zł, co stanowiło 4,5% planu po zwiększeniu limitu wydatków.

Powodem ww. decyzji Prezesa PGRP były oszczędności wygenerowane w 2024 r. w łącznej kwocie 3997,0 tys. zł, z tego 1455,1 tys. z rezerw celowych (41,1 tys. zł w części 83 poz. 6¹⁷ oraz 1414 tys. zł – części 83 poz. 44¹⁸). Oszczędności te dotyczyły następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej:

- §6060 - *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych*, kwota oszczędności: 940,7 tys. zł; przyczyny oszczędności: zadania inwestycyjne przewidziane do wykonania w roku 2024 r. zostały zrealizowane lub też zmieniono sposób realizacji, uzyskując oszczędności;
- §4170 - *Wynagrodzenia bezosobowe*, wynagrodzenia mediatorów i arbitrów, kwota oszczędności: 606,9 tys. zł; przyczyny oszczędności: termin zakończenia postępowań arbitrażowych i mediacyjnych, jak wyjaśniono¹⁹: wykorzystanie zabezpieczonych środków, zależy od wielu czynników zewnętrznych niezależnych od Sądu oraz od prowadzących te postępowania arbitrów i mediatorów (wydłużający się czas niezbędny na przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, oczekiwanie na opinie eksperta, przedłużające się rozmowy stron etc.); mimo szacowania terminów zakończenia postępowań, nie wszystkie zakończyły się zgodnie z przewidywaniami, co uniemożliwiło uruchomienie wypłat i wykorzystanie środków;
- §4000 - *Grupa wydatków bieżących*, kwota oszczędności: 1812,2 tys. zł, w tym: część 83 poz. 44 - rezerwa na usługi prawnicze – 1414 tys. zł; zadania zrealizowane w pełni; przyczyny oszczędności: mniejsze od zaplanowanych

¹⁵ 30 grudnia 2024 r. Prezes PGRP podjął dwukrotnie decyzje w sprawie blokowania wydatków (pisma o nr: 74.4143.12.5.2024.BD oraz 74.4143.12.6.2024.BD).

¹⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm. Dalej: *ufp*.

¹⁷ Oszczędności w kwocie 41,1 tys. zł z rezerwy celowej część 83 poz. 6 na sfinansowanie wypłaty nagród w bieżącym roku przez pracowników PGRP wynikały z przekroczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (§4110) oraz Fundusz Pracy (§4120). W związku z powyższym pozostała kwota została przekazana do blokady 30 grudnia 2024 r. (po wypłacie nagród w dniach 27 i 30 grudnia 2024 r.).

¹⁸ Kwota przyjęta do blokady (1414 tys. zł), wynikała z niewykorzystania rezerwy celowej część 83 poz. 44 w tej samej kwocie (w planie rzeczowo-finansowym ujęta w §4300, poz. 83 – usługi prawnicze - rezerwa celowa poz. 44). W związku z powstaniem oszczędności na wydatkach bieżących w §4300 poz. 01 – usługi prawnicze, w dniu 18 grudnia 2024 r. Prezes PGRP zaakceptował zmianę źródła finansowania, by z tego paragrafu (§4300, poz. 01) sfinansować wykonanie usług prawniczych do końca 2024 r. przez dwie kancelarie, świadczące usługi prawnicze w związku z ww. rezerwą celową (§4300, poz. 83). W związku z powyższym, pomimo realizacji tego zadania, tj. wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej, na skutek oszczędności na usługach prawniczych w wydatkach bieżących (§4300, poz. 01), cała kwota ww. rezerwy celowej została przekazana do blokady w dniu 19 grudnia 2024 r. (po dokonaniu ostatniego zmniejszenia zaangażowania w tym dniu w §4300, poz. 01). Łączna kwota wydatków na usługi prawnicze w 2024 r. wyniosła 1900,2 tys. zł (tj. 95,0% planowanej kwoty 2000 tys. zł).

¹⁹ Wyjaśnienia PGRP (korespondencja mailowa od Głównej Księgowej z dnia 21 lutego 2025 r.).

wydatki na usługi prawnicze; pozostałe środki to oszczędności w zakupie innych usług;

- §4110 - *Składki na ubezpieczenia społeczne*, kwota oszczędności: 546,5 tys. zł; w tym 40,5 tys. zł część 83 poz. 6 – rezerwa na sfinansowanie wypłaty nagród; przyczyny oszczędności: niewykorzystanie środków na ubezpieczenia społeczne wynikało z przekroczenia w bieżącym roku przez pracowników PGRP rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe;
- §4120 - *Składki na Fundusz Pracy*, kwota oszczędności: 16,8 tys. zł, w tym: część 83 poz. 6 – rezerwa celowa na sfinansowanie wypłaty nagród – 0,6 tys. zł; przyczyny oszczędności: niewykorzystanie środków na Fundusz Pracy wynikało ze zwolnienia pracowników z tytułu opłacania składek na Fundusz Pracy z powodu przekroczenia przez nich wieku 55 lat u kobiet i 60 lat u mężczyzn oraz w wyniku powrotów pracowników z urlopów związanych z rodzicielstwem;
- §4700 - *Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej*, kwota oszczędności: 64,5 tys. zł; przyczyny oszczędności: szkolenie pracowników Biura Administracyjno-Budżetowego (trzy Wydziały) z systemu informatycznego QNTemida z uwagi na inne pilne zadania pracowników przełożono na kolejny rok;
- §4240 - *Zakup środków dydaktycznych i książek*, kwota oszczędności 7,1 tys. zł; zadania wykonane w całości, powstały oszczędności w zakupach;
- §4270 - *Zakup usług remontowych*, kwota oszczędności 1,8 tys. zł; zadania wykonane w całości, powstały oszczędności w zakupach;

Kolejne decyzje w sprawie blokowania dotyczyły oszczędności, w szczególności: 1) w przetargach oraz zakupach kwalifikowanych jako wydatki bieżące (900,0 tys. zł)²⁰, 2) wskutek niewydatkowania środków przeznaczonych na wynagrodzenia arbitrów i mediatorów (w przypadkach niezakończonych postępowań, 606,9 tys. zł)²¹; 3) w wyniku realizacji zadania na usługach prawniczych w trakcie 2024 r. (1414 tys. zł – cała kwota z ww. rezerwy celowej część 83 poz. 44)²²; 4) powstałe w wyniku realizacji ustawowych zadań PGRP²³

²⁰ Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.1.2024.BD z 11 grudnia 2024 r.

²¹ Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.2.2024.BD z 12 grudnia 2024 r.

²² Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.4.2024.BD z 19 grudnia 2024 r.

²³ Obejmujących zadania wymienione w art. 4 ust. 1 ustawy o PGRP:

1) wyłączne zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym;

2) zastępstwo Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi i polubownymi;

3) zastępstwo organów administracji rządowej przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym;

4) zastępstwo Skarbu Państwa, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo organów administracji rządowej przed sądami administracyjnymi;

5) zastępstwo Rzeczypospolitej Polskiej przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych;

6) zastępstwo osób prawnych, o których mowa w art. 12 ust. 1, przed sądami powszechnymi, polubownymi i Sądem Najwyższym;

7) przedstawianie sądom powszechnym, sądom administracyjnym, Sądowi Najwyższemu, Trybunałowi Konstytucyjnemu istotnych dla spraw poglądów;

8) przygotowywanie na wniosek Prezesa Rady Ministrów raportów, analiz i stanowisk obejmujących zagadnienia prawne, dotyczące w szczególności projektów aktów normatywnych, czynności prawnych dokonywanych przez podmioty państwowe,

w trakcie roku 2024 (310,8 tys. zł)²⁴; 5) środki niewydatkowane ze względu na osiągnięcie w 2024 r. rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników PGRP oraz zwolnienie pracowników z tytułu opłacania składek na Fundusz Pracy (41,1 tys. zł)²⁵; 6) powstałe w wyniku oszczędności przy realizacji ustawowych zadań PGRP za rok 2024²⁶ oraz środki niewydatkowane ze względu na osiągnięcie w bieżących roku przez pracowników PGRP rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, ze względu na zwolnienie pracowników z tytułu opłacania składek na Fundusz Pracy spowodowanych przekroczeniem wieku 55 lat u kobiet i 60 lat u mężczyzn oraz powrót z urlopów związanych z rodzicielstwem²⁷ (łącznie 723,7 tys. zł)²⁸. Minister Finansów był każdorazowo informowany o ww. decyzjach Prezesa PGRP jako dysponenta części budżetowej 74.

Szczegółowym badaniem objęto trzy decyzje Prezesa PGRP blokujące planowane na 2024 r. wydatki tj. decyzje nr: 74.4143.12.1.2024.BD z 11 grudnia 2024 r., 74.4143.12.2.2024.BD z 12 grudnia 2024 r. oraz 74.4143.12.6.2024.BD z 30 grudnia 2024 r.

W przypadku pierwszej z ww. decyzji niewykorzystanie zarezerwowanych środków budżetowych w części wydatków majątkowych (§ 6060), dotyczących dwóch z trzech zadań²⁹: zakupu sprzętu informatycznego (poz. 30 planu rzeczowo-finansowego) oraz zakupu oprogramowania/licencji (poz. 32.), wynikało z:

- 1) oszczędności wskutek przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – uzyskano niższe ceny od pierwotnie planowanych³⁰;

a także orzeczeń sądowych zapadających w sprawach dotyczących Rzeczypospolitej Polskiej;

9) wydawanie opinii prawnych;

10) wydawanie opinii o projektach aktów normatywnych dotyczących istotnych praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej, w tym Skarbu Państwa, oraz organów wymiaru sprawiedliwości, a także regulujących postępowania przed sądami, trybunałami i innymi organami orzekającymi;

11) przygotowywanie rekomendacji i wzorów co do czynności prawnych lub ich części;

12) udział w negocjacjach i mediacjach;

13) prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej w zakresie ochrony praw i interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

²⁴ Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.3.2024.BD z 27 grudnia 2024 r. W PGRP wyjaśniono (korespondencja mailowa od Głównej Księgowej z 24 lutego 2025 r.), że numer decyzji blokującej środki jest generowany w momencie przygotowywania decyzji. Decyzja nr 74.4143.12.3.2024.BD została utworzona wcześniej niż decyzja nr 74.4143.12.4.2024.BD. Zatwierdzenie decyzji nastąpiło w dniu 27 grudnia 2024 r. Spowodowało to nietypową numerację decyzji z 19 i 27 grudnia 2024 r.

²⁵ Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.5.2024.BD z 30 grudnia 2024 r.

²⁶ Oszczędności te dotyczyły: §4000 (204,3 tys. zł), §4240 (7,1 tys. zł), §4270 (1,8 tys. zł) oraz §4700 (4,5 tys. zł).

²⁷ Oszczędności te dotyczyły: §4110 (506,0 tys. zł).

²⁸ Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.6.2024.BD z 30 grudnia 2024 r.

²⁹ Zadanie dotyczące zakupu księgi wizualizacji (poz. 33) zostało wykonane w planowanej kwocie (tj. 11,7 tys. zł).

³⁰ Dotyczyło to w szczególności oszczędności powstałych w zadaniach: zakup praw majątkowych/licencji do oprogramowania – 292 tys. zł; modernizacja i rozbudowa infrastruktury sieciowo-serwerowej – 400,0 tys. zł.

- 2) faktu, że część ww. zakupów, które początkowo były zakwalifikowane jako wydatki majątkowe, zostało ostatecznie zakwalifikowane jako wydatki bieżące³¹. W rezultacie te wydatki majątkowe zostały sfinansowane z wydatków bieżących³².

O przeniesieniach wydatków majątkowych dokonanych poniżej 100 tys. zł, Prezes PGRP jako dysponent części 74 informował niezwłocznie Ministra Finansów. W przypadku kwot przewyższających 100 tys. zł, występował do Ministra Finansów o wyrażenie zgody na przeniesienie środków z wydatków majątkowych³³. Pomimo niewykorzystania środków w zaplanowanej wysokości, wszystkie planowane trzy zadania zostały zrealizowane³⁴. W momencie wyczerpania zgłoszeń³⁵ o przeznaczenie powyższych środków na inny cel, 11 grudnia 2024 r., w PGRP podjęto ostateczną decyzję o blokadzie środków w wysokości 900,0 tys. zł.

W przypadku drugiej z ww. decyzji od połowy października 2024 r. była prowadzona korespondencja Biura Administracyjno-Budżetowego z komórką merytoryczną - Samodzielnym Wydziałem ds. Sądu Polubownego przy PRRP, dotycząca wykorzystania środków na wynagrodzenia mediatorów i arbitrów. W konsekwencji, w dniach 16 października, 22 listopada oraz 9 grudnia 2024 r. dokonywano zmniejszenia zaangażowania środków w łącznej kwocie 870,7 tys. zł (w §4170) i postawienia ich do wykorzystania na inne cele (263,8 tys. zł)³⁶. W dniu 12 grudnia 2024 r. podjęto decyzję, że pozostałe środki (606,9 tys. zł) nie będą wykorzystane na inne cele i przekazano je do blokady.

W przypadku trzeciej z ww. decyzji pozostałe w wyniku oszczędności środki w grupie wydatków bieżących: §4000 - *Grupa wydatków bieżących* (204,3 tys. zł),

³¹ Wyjaśnienia PGRP (korespondencja mailowa od Głównej Księgowej z dnia 21 lutego 2025 r.).

³² Z wydatków majątkowych, które były przeznaczone na zakup sprzętu informatycznego oraz zakup oprogramowania/licencji, na wydatki bieżące przekazano m.in. kwoty: 292 tys. zł na zakup 40 szt. laptopów, 40 tys. zł na akcesoria informatyczne w tym: pamięć RAM, zasilacze, pamięć USB (pendrive), 98,4 tys. zł na zakup 18 szt. zasilaczy do przełączników dostępowych, 400 tys. zł na zakup 50 szt. laptopów oraz 10 szt. komputerów typu All in One (AiO), 74 tys. zł na zakup usługi przedłużenia wsparcia dla licencji FUDO oraz świadczenie usług serwisowych przez sześć miesięcy, mających na celu zapewnienie nieprzerwanego działania eksploatowanych w Urzędzie PGRP macierzy oraz serwerów, 90,9 tys. zł na zakup subskrypcji dla systemów Lex Baza Dokumentów oraz Lex Edytor, 16 tys. zł na zakup licencji na oprogramowanie do analizy ryzyka i skutków dla ochrony danych.

³³ Tj. zgodnie z art. 171 ust. 3 *ufp*. Dotyczyło to trzech przypadków, dla których uzyskano stosowną zgodę Ministra Finansów na przeniesienie wydatków majątkowych na wydatki bieżące: 1) zakupu oprogramowania antywirusowego w kwocie 127,7 tys. zł, zgoda z dnia 24 maja 2024 r. 2) na zakup 40 laptopów w kwocie 292,0 tys. zł, zgoda z 13 września 2024 r. 3) na zakup 50 laptopów oraz 10 komputerów typu AiO, w kwocie 400,0 tys. zł, zgoda 21 listopada 2024.

³⁴ Według planu rzeczowo-finansowego po zmianach (ostatnia zmiana 29 listopada 2024 r.) przewidziano na te wydatki 2416,3 tys. zł, wykonanie wyniosło 1475,6 tys. zł (mniej o 940,7 tys. zł, tj. o 38,9%).

³⁵ Ostatnia informacja (zgłoszenie) Prezesa PRRP do Ministra Finansów dotycząca zmniejszenia wydatków majątkowych (o 74,0 tys. zł i przesunięcia ich na wydatki bieżące) miała miejsce 29 listopada 2024 r.

³⁶ Dotyczyło to: zakupu dostępu do subskrypcji dotyczącej wsparcia merytorycznego w prowadzeniu spraw międzynarodowych – kwota 120,3 tys. zł (§4300), zakupu dostępu do subskrypcji dotyczącej wsparcia merytorycznego w prowadzeniu spraw międzynarodowych – 116,4 tys. zł (§4300), zakupu papieru ksero - 27,1 tys. zł (§4210).

§4240 - Zakup środków dydaktycznych i książek, (7,1 tys. zł), §4270 - Zakup usług remontowych (1,8 tys. zł), §4700 - Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej (4,5 tys. zł) oraz §4110 - Składki na ubezpieczenia społeczne (506,0 tys. zł), po ostatecznej analizie możliwości ich wykorzystania (30 grudnia 2024 r.) zostały zablokowane w kwocie 723,7 tys. zł.

W związku z ww. blokadami nie stwierdzono, by z tego powodu nie zrealizowano bądź ograniczono realizację jakiegokolwiek z ustawowych zadań PGRP. Blokadę środków uzgadniano z pozostałym kierownictwem PGRP³⁷.

(akta kontroli str. 15-19, 123-197, 1282-1291)

2.1.3 Rezerwy

W 2024 r. na wniosek Prezesa PGRP uruchomiono trzy rezerwy na łączną kwotę 3126,7 tys. zł. Na tę kwotę składały się środki pozyskane w ramach rezerwy ogólnej część 81 w kwocie 68,2 tys. zł, a także dwie rezerwy celowe: część 83 poz. 6 w kwocie 1644,5 tys. zł oraz część 83 poz. 44 w kwocie 1414,0 tys. zł.

Rezerwa ogólna

Rezerwa ogólna część 81 przeznaczona była na realizację umowy z zewnętrznym pełnomocnikiem procesowym w celu wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniach przed sądami lub trybunałami orzekającymi w sprawach międzynarodowych (art. 34 ustawy o PGRP). W PGRP wyjaśniono³⁸, że w 2023 r., chcąc zapewnić należytą ochronę interesów Rzeczypospolitej Polskiej, PGRP uznała za konieczne złożenie wniosku o uchylenie wyroku arbitrażowego z 29 grudnia 2022 r. w sprawie Mercuria Energy Group Ltd. przeciwko RP³⁹. Dlatego nieodzowne było (z uwagi na wymóg znajomości prawa szwedzkiego) zawarcie umowy z zewnętrznym pełnomocnikiem procesowym do reprezentacji RP przed Sądem Apelacyjnym w Sztokholmie, przed którym toczy się ww. postępowanie. Zawarcie umowy było poprzedzone dodatkowymi negocjacjami z kancelarią w celu uzyskania najniższej możliwej ceny. PGRP przejęła zastępstwo procesowe w tym postępowaniu w 2023 r. na wniosek Ministra Klimatu i Środowiska.

W dniu 30 kwietnia 2024 r. Prezes PGRP wnioskował o uruchomienie rezerwy ogólnej w kwocie 96,9 tys. zł. Ostatecznie, wskutek niepełnego wykorzystania ww. otrzymanej kwoty⁴⁰, na podstawie wniosku Prezesa PGRP⁴¹, kwota rezerwy

³⁷ Przykładowo, w przypadku blokady dokonanej z rezerwy celowej w wysokości 1414 tys. zł sporządzono notatkę służbową, która została zaakceptowana przez Wiceprezesa.

³⁸ Wyjaśnienia Głównej Księgowej oraz Dyrektor Biura Administracyjno-Budżetowego z 21 lutego oraz 28 marca 2025 r.

³⁹ SCC Case No. V 2019/126.

⁴⁰ W dniu 20 grudnia 2024 r. postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w Szwecji nadal trwało. Stąd, środki przeznaczone na kancelarię zagraniczną (pełnomocnika procesowego w celu wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej przed Sądem Apelacyjnym w Szwecji), nie zostały w pełni wykorzystane w 2024 r. Planuje się ich wykorzystanie w 2025 r.

⁴¹ Z dnia 13 grudnia 2025 r.

ogólnej została zmniejszona decyzją Ministra Finansów z 24 grudnia 2024 r.⁴² do kwoty 68,2 tys. zł⁴³.

Rezerwy celowe

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie środków obu rezerw celowych w części 83: poz. 6⁴⁴ oraz poz. 44, przyznanych w łącznej kwocie 3058,5 tys. zł (97,8% kwoty otrzymanej łącznie z rezerw).

- Rezerwa celowa część 83 poz. 6

Środki z rezerwy celowej część 83 poz. 6 wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem na sfinansowanie nagród dla pracowników w kwocie 1603,4 tys. zł, co stanowiło 97,5% przyznanej kwoty (tj. 1644,5 tys. zł). Decyzją z dnia 30 grudnia 2024 r.⁴⁵ Prezes PGRP dokonał blokady niewykorzystanych środków w kwocie 41,1 tys. zł.⁴⁶

- Rezerwa celowa część 83 poz. 44

Środki z rezerwy celowej część 83 poz. 44, (przyznana kwota 1414,0 tys. zł), przeznaczonej na dofinansowanie niektórych zadań kontynuowanych – realizację umowy z zewnętrznym pełnomocnikiem procesowym w celu wykonywania zastępstwa Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniach przed sądami lub trybunałami, nie zostały wykorzystane w ramach §4300 poz. 83. W PGRP wyjaśniono⁴⁷, że 14 października 2024 r. został złożony wniosek o uruchomienie rezerwy celowej w kwocie 1414,0 tys. zł na usługi międzynarodowych kancelarii prawnych zgodnie z zapotrzebowaniem Departamentu Prawa Międzynarodowego i Europejskiego (kwota 260 tys. EUR)⁴⁸. Po uruchomieniu środków z rezerwy podpisano stosowne umowy z kancelariami prawnymi⁴⁹. W związku z wygenerowanymi

⁴² Decyzja Ministra Finansów nr MF/FG5.4143.3.87.2024.MF.1840.K01 w odpowiedzi na wniosek Prezesa PGRP z 20 grudnia 2024 r.

⁴³ Minister Finansów wydał decyzję dokonując zmniejszenia rezerwy ogólnej w budżecie państwa na 2024 r., a także planie finansowym PGRP, o kwotę 28,7 tys. zł wydatków w części 74, rozdział 75003, §4000/4300, poz. rezerwy 81.

⁴⁴ Rezerwa na sfinansowanie wypłaty nagród, utworzona na podstawie art. 46 ust. 5 ustawy o PGRP. Przyznana: decyzją nr MF/FG5.4143.3.33.2024.MF.775 z dnia 15 kwietnia 2024 r.; decyzją nr MF/FG5.4143.3.91.2024.MF.1976 z dnia 3 lipca 2024 r. decyzją nr MF/FG5.4143.3.122.2024.MF.3139 z dnia 19 września 2024 r.; decyzją nr MF/FG5.4143.3.213.2024.MF.5501 z dnia 9 grudnia 2024 r.

⁴⁵ Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.5.2024.BD z 30 grudnia 2024 r.

⁴⁶ Jak już wspomniano powyżej przy opisie blokad, były to środki niewydatkowane ze względu na osiągnięcie w 2024 r. rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników PGRP oraz zwolnienie pracowników z tytułu opłacania składek na Fundusz Pracy.

⁴⁷ Wyjaśnienia Dyrektor Biura Administracyjno-Budżetowego PGRP z dnia 19 lutego oraz 28 marca 2025 r.

⁴⁸ W ww. wyjaśnieniach wskazano ponadto, że w związku z wydaniem niekorzystnych dla Rzeczypospolitej Polskiej orzeczeń w sprawach z powództwa spółek zależnych australijskiej spółki Prairie Mining, PGRP analizowała zasadność złożenia skarg o uchylenie wyroków w Londynie i Singapurze. Podczas tych analiz celowe było zapewnienie sobie wsparcia doradczego zewnętrznych, renomowanych prawników. W tym celu konieczne było uzyskanie wnioskowanych środków w wysokości 260 tys. EUR. Zaszła zatem konieczność zwiększenia budżetu części 74, w okresie 10-12.2024 o kwotę 1414 tys. zł, zgłoszoną w załącznikach dotyczących rezerw celowych w materiałach planistycznych projektu budżetu państwa na 2024 r.

⁴⁹ W przedmiotowej sprawie PGRP zawarła trzy umowy: 1) 31 października 2024 r. na kwotę 144,2 tys. EUR z tytułu usług prawniczych i kosztów dodatkowych tj. po

oszczędnościami na wydatkach bieżących na usługach prawniczych (§4300 poz. 01)⁵⁰, 19 grudnia 2024 r. cała kwota z rezerwy celowej została przekazana do blokady Ministerstwa Finansów.⁵¹ Wszystkie faktury za ww. usługi prawnicze zostały zapłacone z wydatków bieżących (§4300 poz. 01). Na realizację ww. umów w okresie listopad-grudzień 2024 r. wydatkowano łącznie 1253,7 tys. zł⁵².

(akta kontroli str. 10-14, 198-235, 1292-1293)

2.1.4. Struktura wydatków według grup ekonomicznych

W 2024 r. w strukturze wydatków według grup ekonomicznych dominowały wydatki bieżące, w kwocie 82 488,1 tys. zł, co stanowiło 98,2% wydatków ogółem (w 2023 r. wydatki bieżące wyniosły 76 302,9 tys. zł, tj. 97,7% wydatków). Wydatki majątkowe (1475,6 tys. zł) stanowiły 1,8% łącznych wydatków (w 2023 r. odpowiednio: 1727,6 tys. zł i 2,2%). Świadczenia na rzecz osób fizycznych (51,4 tys. zł) stanowiły 0,1% łącznych wydatków w części 74-PGRP (w 2023 r. 43,8 tys. zł, 0,1% wydatków).

Dominującą pozycję w strukturze wydatków bieżących w 2024 r. stanowiły wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników (62,8%), zrealizowane w wysokości 51 776,2 tys. zł (§4010). Były one wyższe o 8,9% od wykonania w roku poprzednim (47 529,0 tys. zł) i nie przekroczyły założonego limitu (51 776,2 tys. zł).

Kolejne istotne grupy wydatków stanowiły:

- składki na ubezpieczenia społeczne (§4110) w kwocie 8376,3 tys. zł (wobec 7739,2 tys. zł w 2023 r.), stanowiące 10,2% wydatków bieżących,
- zakupy usług pozostałych (§4300) w kwocie 7274,3 tys. zł (wobec 7815,4 tys. zł w 2023 r.), stanowiące 8,8% wydatków bieżących,
- opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe (§4400) w kwocie 3400,6 tys. zł (wobec 2969,9 tys. zł w 2023 r.), stanowiące 4,1% wydatków bieżących, a także
- dodatkowe wynagrodzenie roczne (§4040) w kwocie 3176,4 tys. zł (wobec 2611,2 tys. zł w 2023 r.), stanowiące 3,9% wydatków bieżących.

(akta kontroli str. 39-46, 236, 585, 1294-1295)

2.1.5. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe w 2024 r. wyniosły 1475,6 tys. zł (tj. 61,1% planu⁵³) i dotyczyły trzech zadań:

- 1) zakupu sprzętu informatycznego (poz. 30 planu rzeczowo-finansowego), w kwocie 1234,6 tys. zł (tj. 71,6% planu)⁵⁴;

przeliczeniu 791,9 tys. zł, 2) 5 listopada 2024 r. na kwotę 25,8 tys. EUR z tytułu usług prawniczych i dodatkowych kosztów tj. po przeliczeniu na zł polskie 141,7 tys. zł; 3) 24 grudnia 2024 r. z realizacją w 2024 r. na kwotę 75,0 tys. EUR, tj. po przeliczeniu na 405,0 tys. zł.

⁵⁰ Z uwagi na fakt, że inne kancelarie nie wykonywały usług w ciągu 2024 r., środki zaangażowane zostały zmniejszone i przeniesione na zaangażowanie w 2025 r.

⁵¹ Decyzja Prezesa PGRP nr 74.4143.12.4.2024.BD z 19 grudnia 2024 r.

⁵² W związku z ww. umowami w okresie poniesiono następujące wydatki brutto: 1) 732,5 tys. zł, 2) 134,2 tys. zł, oraz 3) 387,0 tys. zł.

⁵³ Przyczyny mniejszych niż planowano wydatków majątkowych omówiono w części poświęconej blokadom.

⁵⁴ Zakupiono m.in. cztery urządzenia firewall (wydatek 1063,8 tys. zł), serwer na potrzeby eksploatacji systemu QNTemida (147,9 tys. zł).

- 2) zakupu oprogramowania / licencji (poz. 32), w kwocie 229,4 tys. zł (tj. 33,8% planu)⁵⁵;
- 3) zakupu książki wizualizacji (poz. 33), w kwocie 11,7 tys. zł (tj. 100% planu).

(akta kontroli str. 46, 585-601, 1294-1297)

2.1.6. Szczegółowe badanie (próba) wydatków bieżących i majątkowych

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków bieżących i majątkowych w kwocie 6226,6 tys. zł, tj. 7,4% wydatków ogółem, udokumentowanych 42 dowodami księgowymi (fakturami). Próba do badań została wylosowana metodą monetarną⁵⁶.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Zbadane wydatki dokonane zostały w sposób celowy, zgodnie z planem finansowym oraz obowiązującymi przepisami, na zakupy dóbr i usług służących realizacji celów jednostki. Wydatki poniesiono m.in. na usługi informatyczne, usługi prawnicze dotyczące arbitrażu międzynarodowego, wynagrodzenie mediatorów, abonamenty (eAuditor), licencje i subskrypcje (do: ACCESS Point. bazy JUS MUNDI, Legalis LEX, oprogramowanie antywirusowe), zakup urządzeń IT (firewalle, laptopy), czynsz i koszty eksploatacyjne dotyczące najmu lokali biurowych, miejsc parkingowych, piwnic, ochronę fizyczną osób i mienia, zakup urządzeń i materiałów biurowych, usługi sprzątania i usługi pocztowe. Poniesione wydatki zostały rzetelnie udokumentowane.

W grupie wylosowanych wydatków były również dwie faktury zakupu odpowiednio: 40 laptopów za kwotę brutto 291,8 tys. zł (faktura z 29 października 2024 r.) oraz na 50 laptopów za kwotę brutto 334,6 tys. zł (faktura z 20 grudnia 2024 r.). Zostały one nabyte przez PGRP na podstawie umów wykonawczych do dwóch umów ramowych⁵⁷ zawartych przez Centrum Obsługi Administracji Rządowej (COAR)⁵⁸ z dostawcą. Zakup laptopów został poprzedzony analizą zapotrzebowania przeprowadzoną przez Wydział Informatyki w Biurze Budżetowo-Administracyjnym, który na bieżąco monitorował stan techniczny sprzętu użytkowanego przez pracowników.

(akta kontroli str. 237-584, 1296-1298, 1655-1656 pliki: 227-244)

2.1.7. Zamówienia publiczne

W PGRP w 2024 r. odnotowano osiem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę 3706,2 tys. zł (brutto)⁵⁹.

Szczegółową analizą objęto zamówienie publiczne o wartości 446,2 tys. zł, przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, zgodnie z art. 132 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁶⁰, dotyczące zakupu

⁵⁵ Zakupiono m.in. pięć licencji SQL Server Standard Core 2 LSA (129,7 tys. zł), licencję na oprogramowanie Fortinet EMS dla 300 urządzeń (66,6 tys. zł).

⁵⁶ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

⁵⁷ Nr 2023/03/3/GALAXY oraz nr 261.3.2024.NP/4/GALAXY.

⁵⁸ Na podstawie Zarządzenia nr 249 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. *w sprawie wskazania centralnego zamawiającego dla jednostek administracji rządowej oraz wskazania jednostek administracji rządowej zobowiązanych do nabywania zamówień od centralnego zamawiającego* (M.P. z 2024 r. poz. 913).

⁵⁹ Kwota ta nie obejmuje postępowań przeprowadzonych centralnie przez (COAR), w tym na najem trzech samochodów służbowych na 24 miesiące (wartość umowy 311,4 tys. zł brutto).

⁶⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320. Dalej: *upzp*.

usługi kompleksowego sprzątania budynku przy ul. Hożej i pomieszczeń w budynku przy ul. E. Plater⁶¹ w okresie od 1 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. Nie stwierdzono naruszeń przepisów upzp. Zgodnie z zawartą umową, wynagrodzenie było płatne co miesiąc z dołu w równych ratach.

PGRP prawidłowo wywiązała się z obowiązku publikacji i zapewnienia aktualności planu postępowań o udzielenie zamówień w 2024 r. oraz przekazania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych do 1 marca 2025 r. sprawozdania o udzielonych w 2024 r. zamówieniach.

(akta kontroli str.1058-1197, 1299, 1646-1655, pliki: 066-075, 105-112, 170-226)

2.1.8. Umowy na zakup usług doradczych i eksperckich

Na realizację 17 umów na zakup (zlecenie) usług doradczych i eksperckich w 2024 r. wydatkowano łącznie 2527,3 tys. zł. Kontrolą objęto pięć pozycji na łączną kwotę 1087,3 tys. zł, co stanowiło 43,0% wydatków na zakup usług doradczych i eksperckich.

Badaniem objęto wybrane dwie umowy zlecenia o wartości poniżej 130 tys. zł. Pierwsza z umów zlecenia⁶², o wartości 10 tys. zł, dotyczyła przygotowania opinii (ekspertyzy) odnoszącej się do przedłożonych i sporządzonych opinii biegłych w sprawie sądowej z udziałem Skarbu Państwa – w zakresie metodologii badanych opinii, prawidłowości sporządzonych wniosków, poprawności przyjętych założeń oraz oceny roszczeń przedmiotu w zakresie przesłanek ekonomicznych. Usługa została zrealizowana w wyznaczonym terminie, płatność w 2024 r. została uregulowana w wysokości wynikającej z przedmiotowej umowy.

Druga umowa zlecenia⁶³, o maksymalnej wartości 10 tys. zł wynikającej z przyjętych w umowie stawek, dotyczyła tłumaczenia zwykłego oraz uwierzytelnionego z języka angielskiego na polski, z języka polskiego na angielski oraz dokonywania korekt. Usługa była realizowana od 3 października 2023 r. W związku z ww. umową w 2024 r. poniesiono wydatek w kwocie 1,9 tys. zł.

Zakupu ww. usług dokonano zgodnie z §10.1. pkt 1⁶⁴ (zakup poniżej 40,0 tys. zł) Zarządzenia nr 010-1/21 Prezesa PGRP z dnia 7 stycznia 2024 w sprawie zakupów dostaw, usług i robót budowlanych finansowanych ze środków PGRP⁶⁵.

Dodatkowo, badaniem objęto dwie umowy na usługi prawne⁶⁶ dotyczące zapewnienia usług prawniczych Rzeczypospolitej Polskiej w sprawach arbitrażowych poza Polską, w związku z rezerwą celową część 83 poz. 44.

⁶¹ Numer postępowania: KR-260-3/24/ZBA.

⁶² Umowa nr WZ/2024/DPF/0047 dotycząca sporządzenia opinii z 29 lutego 2024 r.

⁶³ Umowa zlecenie nr WZ/2023/WG/0202 z 3 października 2023 r.

⁶⁴ Zgodnie z §10. 1 Regulaminu zakupów: „Procedury udzielania zamówień publicznych regulowane są w sposób następujący: 1) zamówienia o wartości mniejszej niż 40 tys. zł netto – podstawę zlecenia do realizacji zamówienia stanowi wniosek o zakup bez zastosowania ustawy zatwierdzony przez Kierownika zamawiającego, w którym w treści uzasadnienia wskazany jest wykonawca”.

⁶⁵ Zmienione zarządzeniem nr 010-57/21 z dnia 29 grudnia 2021 r., zmienione zarządzeniem nr 010-15/24 z dnia 26 września 2024 r. Dalej: Regulamin zakupów.

⁶⁶ Umowa nr WZ/2024/DPME/0235 z 5 listopada 2024 r. o wartości maksymalnej 25,7 tys. EUR (z uwzględnieniem kosztów dodatkowych w wysokości 3%, tj. 750 EUR, powyżej kwoty wynagrodzenia zasadniczego 25,0 tys. EUR), a także umowa nr WZ/2024/DPME/0232 z 31 października 2024 r. o wartości maksymalnej 144,2 tys. EUR (z uwzględnieniem kosztów dodatkowych w wysokości 3%, tj. 4,2 tys. EUR, powyżej kwoty wynagrodzenia zasadniczego 140,0 tys. EUR).

Na umowy w 2024 r. wydatkowano odpowiednio: 25,4 tys. EUR⁶⁷ oraz 144,2 tys. EUR⁶⁸. Zakupu ww. usług prawnych dokonano zgodnie z §10.1 pkt 3 Regulaminu zakupów (zakup powyżej 130 tys. zł)⁶⁹, ale z wyłączeniem *upzp* (z uwagi na wyłączenie przedmiotowe, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 *upzp*).

Zbadane wydatki na usługi eksperckie i doradcze dokonane zostały w sposób celowy, zgodnie z planem finansowym oraz obowiązującymi przepisami, na zakupy usług służących realizacji celów jednostki.

(akta kontroli str. 602-934, 1300-1303, 1647 plik 105)

2.1.9. Wynagrodzenie i zatrudnienie

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w 2024 wynosiło 16 472,58 zł i było wyższe o 9,6% w porównaniu z 2023 r. (15 030,04 zł).

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych w PGRP w 2024 r. (278 osób) i nie zmieniło się w stosunku do 2023 r.

Wydatki poniesione w 2024 r. z tytułu sześciu umów zlecenia wyniosły 24,4 tys. zł:

- cztery umowy dotyczyły przeprowadzenia specjalistycznych wykładów dla pracowników PGRP (w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych),
- jedna umowa dotyczyła przygotowania specjalistycznej ekspertyzy prawnej,
- jedna umowa dotyczyła tłumaczenia z języka polskiego na język angielski i odwrotnie.

(akta kontroli str. 1042-1052, 1198-1202, 1304, 1646-1647 plik: 080, 090-092)

2.1.10. Zobowiązania budżetu państwa w części 74-PGRP na koniec 2024 r.

Zobowiązania budżetu państwa w części 74-PGRP na koniec 2024 r., w całości niewymagalne, wyniosły 4927,0 tys. zł i były wyższe o 9,4% od kwoty zobowiązań na koniec 2023 r. (4501,6 tys. zł). Powstały one głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych (4411,5 tys. zł). Pozostałe zobowiązania (515,5 tys. zł) dotyczyły bieżącego funkcjonowania PGRP.

(akta kontroli str. 950-951, 1203-1207, 1304)

2.1.11. Budżet zadaniowy w części 74-PGRP w 2024 r.

PGRP wykonywała budżet państwa w układzie zadaniowym w ramach funkcji Nr 4 – *Zarządzanie finansami państwa i mieniem państwowym, zadania 4.4 Zarządzanie mieniem państwowym i ochrona interesów Skarbu Państwa oraz podzadania 4.4.1 Zarządzanie mieniem państwowym z jednym działaniem: 4.4.1. Prowadzenie zbiorczej ewidencji mienia Skarbu Państwa i podzadania 4.4.2 Wykonywanie zastępstwa procesowego i rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa.*⁷⁰

⁶⁷ Co stanowiło równowartość 134,2 tys. zł. Szerzej na ten temat w dalszej części niniejszego wystąpienia przy omawianiu wydatków na usługi doradcze i eksperckie.

⁶⁸ Co stanowiło równowartość 732,5 tys. zł. Szerzej na ten temat w dalszej części niniejszego wystąpienia przy omawianiu wydatków na usługi doradcze i eksperckie.

⁶⁹ Zamówienia o wartości większej lub równiej 40 tys. zł netto, do kwoty 130 tys. zł netto oraz zamówienia powyżej kwoty 130 tys. zł netto niepodlegające ustawie – podstawę do wszczęcia czynności skutkujących wyłonieniem wykonawcy, stanowi wniosek o zakup bez zastosowania ustawy zatwierdzony przez Kierownika zamawiającego.

⁷⁰ W ramach ostatniego podzadania wyszczególniono pięć następujących działań:
4.4.2.1 Zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami, trybunałami i innymi organizacjami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych,

Celem określonym dla realizacji wymienionych podzadań było efektywne zarządzanie mieniem Skarbu Państwa oraz ochrona praw i interesów Skarbu Państwa w ramach postępowań prowadzonych przez PGRP.

W podzadaniu 4.4.1 jako miernik przyjęto przygotowanie sprawozdania o stanie mienia Skarbu Państwa. Planowany miernik na 2024 r. wynosił 100% i został w pełni wykonany. Wydatkowano w ramach podzadania kwotę 1184,6 tys. zł.

W podzadaniu 4.4.2 jako miernik wyznaczono relację liczby spraw zakończonych prawomocnie minus liczba spraw przegranych z powodu błędów formalnych radców PGRP do liczby spraw zakończonych prawomocnie (w %). Planowany w 2024 r. miernik (99%) został wykonany na poziomie 100%. W ramach podzadania wydatkowano kwotę 82 830,5 tys. zł.

Monitoring mierników prowadzony był poprzez okresowe oceny wykonania budżetu w układzie zadaniowym, na podstawie informacji pochodzących m.in. z ewidencji księgowej oraz informacji komórek organizacyjnych właściwych merytorycznie do realizacji działań objętych miernikami.

Prezes PGRP, w ramach obowiązków wynikających z art. 175 ust. 1 pkt 4 *ufp*, dokonywał analizy wykonania budżetu oraz kosztów i zadań, jakie powinny być realizowane w związku z działalnością statutową PGRP. Udokumentowaniem prowadzonego nadzoru były protokoły z przebiegu posiedzeń Grupy Koordynującej Budżet Zadaniowy, której przewodniczył wiceprezes PGRP.

(akta kontroli str. 1208, 1269, 1305)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2024 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w zakresie wydatków poniesionych w 2024 r. oraz w zakresie nadzoru na przebiegiem realizacji budżetu ze strony dysponenta części 74-Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1 Sprawozdania

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),

4.4.2.2 Zastępstwo procesowe Skarbu Państwa i innych podmiotów przed Sądem Najwyższym, sądami powszechnymi, administracyjnymi i polubownymi,

4.4.2.4 Rozstrzyganie sporów dotyczących praw i interesów Skarbu Państwa między państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej oraz sporów kompetencyjnych w zakresie reprezentacji procesowej Skarbu Państwa,

4.4.2.5 Nadzór nad czynnościami prawnymi państwowych osób prawnych,

4.4.2.6 Rozwiązywanie sporów, w których jedną ze stron jest Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa osoba prawna, osoba prawna z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych oraz spółka kapitałowa z udziałem wymienionych podmiotów.

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 3-14, 16-53, 122, 236, 935-937, 940-941, 943-1052, 1198-1304, 1307-1678)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji budżetu w części 74 – PGRP w 2024 r., Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁷¹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, dnia 11 kwietnia 2025 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Michał Jędrzejczyk

/podpisano elektronicznie/

⁷¹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.